

האנחה

מבית "קבלה לעם" | גיליון מס' 42 | סיוון תשע"ט | יוני 2019 | kab.co.il

עם אחד, שכבות רבות

פעם, ממש לא מזמן, לפני אלפיים שנה בערך, היה שבועות המועד שבו נערך פסטיבל החיבור העברי. רבבות אנשים עשו דרכם לירושלים, סליהם על כתפיהם, ובשערי העיר חיכו להם הירושלמים המקומיים בזרועות פתוחות, בתופים ובמחולות. מיטה וארוחת בוקר הוצעו לכל אורח, מעדנים ומגדנות הוגשו לכל דורש, ומתוך הנתינה נטולת הגבולות הזו פשטה תחושה של משפחה חמה ומורחבת באוויר ההרים הצלול.

הדאגה הכנה איש לרעהו שיחררה את כולם מדאגותיהם הפרטיות ואפשרה להם להתמסר בהנאה לטובת הכלל. חיבור הלבבות העדין שנרקם ביניהם היווה את יסודו וחוסנו של "בית המקדש" הרוחני, שבמרכזו ממש שכן הכוח העליון, האחד.

מתי הפכה המציאות החלומית הזו לעוגת גבינה חלומית? איך שבועות, יום הולדתו הרשמי של עם ישראל, הפך לחג המבצעים הלוהטים של תנובה? לחג של ילדים בלבן עושים סלפי על רקע אייקון של ערימת חציר? ואיך מתן תורה הסתכם ב"רב-מכר" חובה בכל בית? האם יכול להיות שאיבדנו משהו בדרך?

התשובות מקופלות ברובד הפנימי, בין שכבות עוגת יום ההולדת שלנו, עם ישראל. שם מצורפת מתנה, שערכה הרוחני לא יסולא בפז, הוקרה להולדתנו כעם: התורה.

התורה היא לא רק מקבץ סיפורים היסטוריים, חוקים וצווים, אלא שיטה פשוטה לחיבור השבטים והמגזרים ללב אחד, כמו אז בימי בית המקדש התוססים, כשאהבת האחים הייתה בחינם.

ותורת החיבור הזו רלוונטית לנו היום יותר מתמיד, כי כאשר ניטיב להתלכד ולעורר את המאור מכוח החיבור, הוא בדרכו ישזור את הקשרים בינינו בחוטים של התחשבות ודאגה, ייצור בגד חגיגי לכן שיכסה על כל הפשעים באהבה.

חג לבושות למח!

Jodie Morgan on Unsplash

6 עמ'

ירושלים שבליבנו

4 עמ'

ה"סטורי" שלנו

3 עמ'

הכלה מישראל

לא סופרים זה את זה

ימי ספירת העומר, בין פסח לשבועות, מסמלים תקופה רוחנית מיוחדת בהתפתחות שלנו כחברה. על פי חכמת הקבלה, זה הזמן הנכון לבנות מחדש את הקשר בינינו ולהפוך שוב לעם אחד

הוא גילה שהיחסים האגואיסטיים בינינו כולאים אותנו בתוך מציאות מוגבלת של סבל. הדרך היחידה להיחלץ מן המצב הזה ולזכות באושר היא לשנות את היחס של האדם לחברה, להחליף את השנאה והאהבה העצמית באהבת הזולת. את החוקיות הזאת הבינו היטב תלמידיו של רבי עקיבא.

מה הקשר?

המבוי הסתום שנקלענו אליו בימים אלה הוא תוצאה של התנהגות אגואיסטית בדיוק כמו זו של תלמידיו של רבי עקיבא. והסוף ידוע מראש... כדי לעצור את ההידרדרות, עלינו לנסות ולהביט מהצד על המצב החברתי שלנו, ולזהות שהמקור לכל הצרות והבעיות הוא הטבע האגואיסטי שלנו שפועל לרעתנו. כל עוד נמשיך להתייחס איש לרעהו כפי שאנחנו מתייחסים כעת, כך זה יישאר.

"הכלל הגדול בתורה" נמצא בידנו. נכון שתמיד אפשר למצוא עוד פתרון שידחה את הקץ ויספק לנו חמצן לזמן מה, אך רק שינוי מהותי יחולל מהפך אמיתי וארוך טווח. עלינו להתחיל לפעול לפי אותם עקרונות חיבור שהמליצו עליהם רבי עקיבא וכל חכמי הקבלה שצעדו בעקבותיו.

מתחילים בצעדים קטנים

אף על פי שאנחנו אגואיסטים גדולים, כראוי לעם קשה עורף, צעדים קטנים יכולים להאיר את הניצוץ הפנימי שנמצא בכל אחד מאיתנו ולעורר את הכוח החיובי שנסתר בטבע. הכוח הטוב והמיטיב שמקורו בחיבור בינינו יאזן את הכוח השלילי, ועל כל הפשעים תכסה האהבה.

עומר הוא אלומה, אגודה, ומכאן המשמעות של איסוף וחיבור. ל"ג בעומר הוא הזמן ליצירת הקשר הראשוני הנכון, והוא נקרא חג האור (תורה מלשון אורה). ממנו והלאה אנחנו ממשיכים בתהליך שמגיע לשיאו בחג השבועות, זמן קבלת התורה. סביב הר סיני אנחנו כבר נקיים מכל מחשבה שלילית שעוד נותרה בנו ביחס לזולת, ולומדים לפעול כאיש אחד בלב אחד. זו כל התורה כולה.

הרב ד"ר מיכאל לייטמן

"ימי ספירת העומר מורים על האחדות, ולכן מתו תלמידיו רבי עקיבא בין פסח לעצרת [שבועות], מפני שהימים האלו מורים על האחדות, והם לא נהגו כבוד זה לזה. ובימי הספירה צריך האדם לתקן האחדות, ועל ידי זה זוכה להשגת התורה בחג השבועות, שיהיו כולם בלב אחד כאיש אחד."

"מאור ושמש"

לפני 2,500 שנה, בדיוק בתקופה הזאת שבין פסח ל"ג בעומר, חיו כאן באושר 24 אלף תלמידיו של רבי עקיבא. הם תחזקו ביניהם מערכת יחסים הרמונית, אהבת אחים מעוררת קנאה. אך מפני שלא יישמו את דברי מורם כראוי ולא נהגו זה בזה בכבוד, התוצאות היו קטלניות. שנאת החינם תפסה את מקומה של אהבת הזולת, הקשרים הרוחניים נפרמו ואש השנאה התלקחה והביאה למותם.

"הטבע" היא מערכת קשוחה ששואפת לאיזון מתמיד ופועלת על פי חוק אחד בלבד - חוק האהבה

רבי עקיבא, שהיה רועה צאן פשוט ונעשה למקובל ענק בדורו, לימד את תלמידיו שהמציאות שאנחנו חיים בה מנוהלת על ידי מערכת הנקראת "הטבע" או "א-להים" (שערכם בגימטריה הוא 86, דבר המעיד על כך שאין הבדל ביניהם), מערכת קשוחה ששואפת לאיזון מתמיד ופועלת על פי חוק אחד בלבד - חוק האהבה. או במילים יותר פופולריות: ואהבת לרעך כמוך - זהו הכלל הגדול בתורה.

צעדים קטנים יכולים להאיר את הניצוץ הפנימי שנמצא בכל אחד מאיתנו | צילום: אשר ביטון

האומה

מבית "קבלה לעם"

אנחנו קבוצת אנשים מקשת רחבה ומגוונת של החברה האנושית. חברים ב"קבלה לעם" - תנועה בינלאומית שבמסגרתה אנו לומדים את חכמת הקבלה - השיטה לחיבור בין בני האדם מעל הבדלי מין, גזע, דת ושפה.

אנחנו הרכב מגוון ועשיר - ימנים ושמאלנים, דתיים וחילוניים, אשכנזים ומזרחים, יהודים ולא-יהודים - ואנחנו משמרים ומטפחים את הייחודיות של כל אחד ואחת, ועם זאת מחברים את הפאזל הרבגוני לתמונה אחת שלמה.

כל אחד מאיתנו התחיל את דרכו כששאל שאלות על מהות החיים ומשמעותם, שאלות שהובילו אותו אל לימוד חכמת הקבלה. יחד שאבנו, ועודנו שואבים, את השראתנו מאחד מענפי הרוח של העם היהודי, הרב יהודה אשלג, גדול חכמי הקבלה של המאה העשרים, הידוע בכינויו "בעל הסולם" על שם פירוש "הסולם" שכתב לספר הזוהר.

מה שמדביק בינינו זה הרצון המשותף לבנות חברה טובה יותר, עתיד טוב יותר, על פי עצות המקובלים. דרכם אנחנו לומדים להתבונן על המציאות מנקודת מבט הרמונית, ורוכשים יכולת להתקשר זה עם זה מעל כל ההבדלים.

בעזרתם ברור לנו שתכלית האנושות היא אחדות חובקת עולם, כי רק מתוך אחדות יכול כל אדם לקבל הזדמנות להביא את חייו לנקודת המימוש הגבוהה ביותר עבורו, ולחיות חיים מאושרים ומלאי משמעות. רק כך כל אדם יבנה קשרים טובים שישפיעו לטובה על כל מעגלי חייו ויספקו לו הבנה משמעותית על החיים.

עיקר הפעילות שלנו היא בקרב החברה הישראלית המפולגת. שם אנחנו שואפים ליצור אווירה של חום ואחוזה, שייכות וביטחון, איזון וערכות הדדיות. הפעילות מחוץ לישראל מתמקדת בעיקר במתן מענה הולם כנגד האנטישמיות ממנה סובלים יהודי העולם, וחכמת הקבלה עומדת כחומה בצורה כנגד כל שונאי ישראל.

אנו מאמינים כי שימוש בחשיבה פלורליסטית ופתוחה, תוך התבססות על החכמה העתיקה, יישמשו כסירה שעליה נחזור כולנו יחד לעולם טוב יותר. ומכל הלב, אנו מזמינים אתכם להצטרף ולכתוב יחד את הפרק הבא בהיסטוריה של עם ישראל.

נכתב באהבה על ידי חברי המערכת:

דודי אהרונ, נוגה זמיר, סמיון וינוקור, יוסי דבש, יואב ברנשטיין, שלי פרץ, סיגל רץ, אפרת אהרונ, טניה בר הפקת דפוס: אורי שבתאי, רמי יניב

הגהה: רחלי לבנת | עיצוב גרפי: סטודיו PERRY-CREATIVE

לקבלת גיליון אלקטרוני של העיתון ישירות למייל, כתבו לנו: info@kab.co.il

kab.co.il 1-700-509-209

הכלה מישראל

כמו בכל סיפור חתונה טוב, גם במאמר
"ליל הכלה" שבספר הזוהר יש כמה
דמויות מרכזיות.
אלא שבזוהר כל דמות מסמלת תהליך
רוחני פנימי שמתקיים באדם

דודי אהרונים

קשה להתעלם מהשפעת הסדרה "הכלה מאיסטנבול" על הציבור הישראלי; תוך כמה שבועות הפכה הטלנובלה הטורקית לאחת הסדרות הנצפות ביותר בישראל. היא מהפנטת מאות אלפי צופים אדוקים שלא מפספסים אף פרק, ושירי הסדרה הפכו ללהיטים בחתונות המקומיות.

נראה שנושא מערכות היחסים על סף נישואין ובפרט נושא החתונה, עדיין מצליח לרתק המונים ולסחוף אחריו עניין רב. גם אחרי כל כך הרבה שנים, עדיין קיים משהו פנטסטי ועמוק בחיבור הראשוני, בהתחייבות הזוגית לחיי איחוד משותפים לנצח נצחים.

נושא החתונה, החיבור הנצחי בין החתן לכלה, הוא גם הנושא המרכזי של מאמר מיוחד מספר הזוהר המכונה "ליל הכלה", אותו נהוג לקרוא לפי המסורת בליל חג השבועות.

במבט ראשון זה יכול להישמע כמו עוד סיפור רומנטי, שבו מסופר על מספר חברים שמסייעים לכלה להגיע לליל חתונתה. אך למעשה, הזוהר מספר בשפתו הציורית על הלילה שבו מתייחדים החתן, כלומר הבורא, עם כלתו, הנברא השלם והמתוקן. באמצעות משל זה, מספר לנו הזוהר על התפקיד המיוחד של בני דורנו, וכיצד נוכל לממש אותו וליהנות מכל טוב.

העלילה מגוללת את קורותיהם של הבורא והנברא ש"נפגשים בחתונה מלכותית", ומקיימים ביניהם "זיווג" - מושג קבלי

נוסף שמסמל את ההתעלות הרוחנית שחוה הנברא בעקבות האיחוד בינו לבין הבורא.

בהמשך מספר הזוהר על כמה חברים שמסייעים לכלה (לנברא) להתכונן למפגש עם החתן (הבורא). מיהם החברים? אותם אלה העוסקים בלימוד חכמת הקבלה. הם מכינים את

**הזוהר מספר בשפתו הציורית
על הלילה שבו מתייחדים החתן,
כלומר הבורא, עם כלתו,
הנברא השלם**

עצמם לאיחוד הנכסף ביניהם לבין הבורא באמצעות העיסוק בחכמה, ובהגיעם לחיבור אמיתי, הם משמחים את הכלה, וממלאים באור את כלל הנשמות.

"ולמחרת, ביום השבועות, באה הכלה לחופה עימהם. ואלו, החברים העוסקים כל הלילה בתורה, נקראים בני החופה. וכיוון שבאה לחופה הקב"ה שואל עליהם, ומברך אותם, ומעטר אותם בעטרותיה של הכלה. אשרי חלקם" (הקדמת ספר הזוהר).

ספר הזוהר שנכתב לפני כאלפיים שנה מסביר שהגלות, הנקראת "לילה", משמעותה ריחוק וניתוק מרוחניות, מהרגשת העולם העליון - מציאות נצחית של חיבור, אהבה ושלמות. בשונה מהעולם הגשמי, שבו אור היום מאיר את השמיים באופן טבעי לאחר הלילה החשוך, ברוחניות דבר אינו קורה מאלין, והאדם צריך לנקוט בפעולה יזומה מצידו כדי להביא לחייו את "אור היום", שמסמל את הטוב והשפע שרוצה הבורא להעניק לו.

"פתח רבי שמעון ואמר, השמיים מספרים כבוד אל. כשהכלה מתעוררת להיכנס לחופה, למחרת, היא מיתקנת ומאירה בקישוטיה עם החברים, ששמחו עימה כל אותו הלילה, והיא שמחה עימהם. ולמחר, כמה המונים, צבאות ומחנות, מתאספים אליה. והיא וכולם, כל אלו הצבאות והמחנות, מחכים לכל אחד" (הקדמת ספר הזוהר).

לא במקרה אנחנו נמשכים כל כך לסדרות בנושא אהבה וחתונה. המשיכה הזאת קיימת בדנ"א הרוחני שלנו, ורק מחכה שנתעורר לממש אותו, שנכין את עצמנו לחתונה הגדולה שעתידיה להתרחש לעתיד לבוא. ב"גמר התיקון" - המצב המתוקן של המציאות. ה"הפי אנד" צפוי לקרות בעיצומו של חג השבועות הרוחני, כאשר ייפגשו החתן (הבורא) והכלה (כלל הנשמות) תחת החופה לחיבור נצחי ושלם.

על מה סובבת החכמה?

שאלה זו כמובן עולה על כל בר דעת. וכדי לתת תשובה מספקת לשאלה זו, אתן הגדרה נאמנה ומשומרת, כי חכמה זו היא לא פחות ולא יותר, אלא סדר של שורשים, המשתלשלים על דרך קודם ונמשך, בחוקים קבועים ומוחלטים, המתחברים וקולעים למטרה אחת מאוד נעלה, הנקובה בשם: גילוי הבורא לנבראיו בעולם הזה.

"בעל הסולם", מהותה של חכמת הקבלה

עוד על חכמת הקבלה

סיפור ישראל

תחנה 7: מצרים

תחת הלחץ הפיזי-נפשי של העבדות לחומר ולבנים, התגברה בבני ישראל, בניו של יעקב, תשוקה לצאת לחיי חופש ורוח. היה דרוש להם מנהיג שיתאים את שיטת אברהם למצבם הנוכחי, מנהיג שיאחד אותם מעל לדרגה החדשה של האגו. משה רבנו.

המאבק בין משה לפרעה הוא מערכה בין שני כוחות פעילים בתוך ישראל: כוח הפירוד וכוח החיבור. כשמשה הצליח להדק את החיבור, פרעה ספג "מכות". במכה העשירית נכנע ושלח את ישראל לחופשי.

תחנה 8: הר סיני

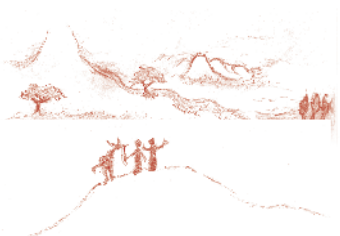
מיד כשישראל יצאו לחופשי הם קיבלו פרס: דחייה מן חדש. למרגלות הר סיני ("הר" מלשון הרהורים ו"סיני" מלשון שנאה) עמדו בני ישראל למבחן הגדול: או שיתחברו "כאיש אחד בלב אחד", או שייכנעו לפירוד ו"כאן יהיה מקום קבורתם".

במאמץ אדיר הם כבשו את הר השנאה ועברו את המבחן בהצלחה: בני ישראל כרתו ברית עם הכוח האחד, הפכו מקבוצה לעם וקיבלו את ה"תורה" - הוראות ההפעלה לפריצה מהאגואיזם הצר אל מרחב רוחני חדש. משנאה לאהבה. באמצעות החיבור ביניהם הם למדו לעורר את הכוח החיובי הנסתר בטבע: המאור המחזיר למוטב.

תחנה 9: תורת החיבור

עם קבלת שיטת החיבור ממושה, אותה שיטה שפיתח אברהם, היה עם ישראל מוכן וראוי ללכת לקראת ייעודו: להוביל את העולם לכינון יחסים של נתינה ואהבה. "העם הזה [ישראל] נוצר ובא בשביל כל תבל, להכשרת עתידו" (הראי"ה קוק).

תחנה 10: ארץ ישראל

משה כבר ידע שאחרי מעמד הר סיני יתעצם יצר הרע ויטייבש רגש החיבה. הוא גם ידע שמשיתמם של ישראל בארבעים שנות הליכה במדבר תהיה להפוך את היחסים הצחיחים ליחסים של "ארץ זבת חלב ודבש". לכן לפני שיצאו למסעם במדבר, חילק משה את העם לקבוצות קטנות, ל"עשיריות" שירקמו ביניהן מערכות יחסים על פי חוק הערכות ההדדית; כל אחד מבקש חיבור עבור חבריו.

העם הצליח ונכנס לנקודת החיבור המרכזית ביותר, "ארץ ישראל" ("ארץ" מלשון רצון, "ישראל" מצירוף המילים ישר-אל); הארץ המובטחת.

תחנה 4: התגלית

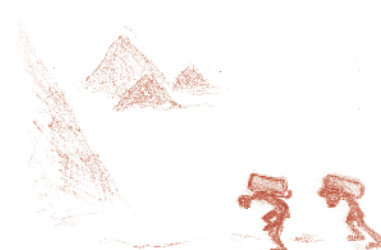
המחקר הוביל את אברהם לתגלית: כוח אחד ברא את השמיים והארץ, כוח אחד ברא את האנושות וקשר אותה ברשת אחת, וכן, אותו כוח ברא את האגו שיפרום אותה, כדי שנוכל לחזור לאהבה מתוך בחירה. אברהם פיתח שיטה מדעית שמטרתה לעורר את הכוח האחד, המאחד והמתקן, בעזרת בניית קשרים טובים מעל הדחייה והסלידה. הוא יצא למסע בקרב תושבי בבל השסועה, לפרסם את תגליתו: שיטת החיבור, שלימים תיקרא חכמת הקבלה. מי ששמעו, הפכו לקבוצה.

תחנה 5: כנען

קבוצת "בית אברהם", שמנתה רבבות, היוותה את התשתית לעם ישראל - עם שהמקור שלו אינו ביולוגי, טבעי ככל העמים, אלא אידיאולוגי. השם שלהם נבע מהרצון להגיע "יְשֶׁר-אֶל", ישר אל הכוח האחד, השולט במציאות.

הקבוצה נדדה לכנען, ושאר תושבי בבל התגבשו במשך הדורות לשבעים אומות עולם. החברה שבנה אברהם פרוחה והתרחבה, השושלת הרוחנית התחנכה והתעצבה על ערכים של אחדות ואהבה.

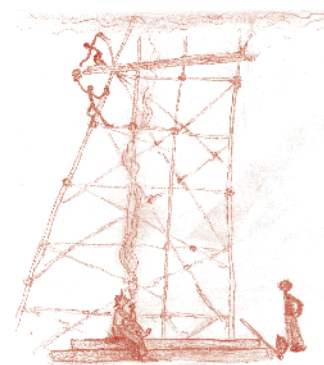
תחנה 6: יורדים למצרים

200 שנה חלפו, והאגו כצפוי פרץ שוב בכל כוחו ויצר קרע בין צאצאי קבוצת אברהם - קרע שתחילתו בהחרפת היחסים בין יוסף לאֶחָיו. נטישת החיבור והתפוררות האחוזה בין בני יעקב "הורידה" אותם ל"מצרים", לאימפריה שקידשה וסגדה לחומר, לאגואיזם בדרגה חדשה.

תחנה 1: אנושות אחת

לפני כ-3,800 שנה, במסופוטמיה שבין נהרות הפרת והחידקל, עיראק של היום, שכנה ממלכת בבל העתיקה. שם החלה להתקיים האנושות באחוזה משפחתית אוניברסלית. החברה באותם הימים הסתפקה במילוי מאויים קטנים: מזון, קורת גג, חיי שלוה. בלי הפרעות מיוחדות.

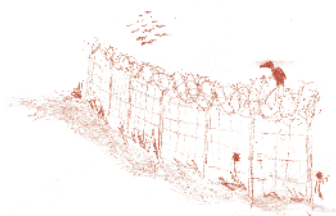
תחנה 2: מגדל בבל

ואז השתנו החיים. מעמקי הטבע האנושי עלו רצונות גדולים יותר שדחקו בכל אחד לדאוג לתועלתו, ומוטב אם יהיו על חשבון הזולת. ככה התחיל המשבר האנושי הראשון שהוביל אל בניית גורד השחקים הראשון - "מגדל בבל" - הסמל המיתולוגי לתפיסה האגוצנטרית; ואומנם תחילה הייתה "כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים", אבל כשהאגו תפס תאוצה הם הפסיקו להבין זה את זה, "כי שם בָּלָל ה' שפת כל הארץ". לא השפה השתנתה, אלא הלבבות שהופנו פנימה נאטמו ואיבדו את יכולתם להתקשר.

תחנה 3: אברהם

בקרב הבבלים חי תרח, מנהיג פגני מפורסם ובעל חנות פסלי אלילים. אברהם בנו היה מיועד להמשיך את דרכו, אבל מחשבות אחרות הטרידו אותו: מי ברא את השמיים והארץ? ומה קורה כאן? יום אחד הוא לקח מקל, ניפץ את כל הפסלים בחנות ויצא לחקור לאן נעלמה האהבה.

תחנה 18: השוואה

בשנת 1922, הרב יהודה אשלג, "בעל הסולם", גדול המקובלים של המאה ה-20, חזה את סכנת ההשמדה שנשקפה ליהודי אירופה. מתוך היכרותו את חוקי הטבע שגילה אברהם והמשיך משה, הוא התריע על כך בפני ראשי הקהילות היהודיות בוורשה. הוא הצביע על שורשי האנטישמיות ודחק בהם להתאחד ולשוב לארץ ישראל. הם לא נענו לקריאותיו. הם אפילו החרימו אותו. לבסוף עלה "בעל הסולם" לבדו לישראל.

11 שנים לאחר מכן התחולל השינוי בקצב מסחרר: היטלר עלה לשלטון, מלחמת העולם השנייה פרצה ומכונת ההשמדה התחילה בפעולתה. הסוף המר ידוע ומוכר.

תחנה 19: מדינת היהודים

2,000 שנה חלפו מאז חורבן הבית. לאחר טראומה קשה שעבר העם, עלינו ארצה והקמנו מדינה חזקה ועצמאית, מדינה שביסודה מושרשים הערכים שלנו כעם: "מדינת ישראל תיבחן לא בעושה, לא בצבא ולא בטכניקה, אלא בדמותה המוסרית ובערכיה האנושיים" (דוד בן-גוריון).

אלא ששפיכות הדמים היומיומית, אווירת המלחמה השוררת בארץ מיום הקמתה, הקונפליקט הישראלי-פלסטיני חסר הפתרון, הדה-לגיטימציה מצד ארגונים רבים ברחבי העולם ודעת הקהל העולמית השלילית עלינו, מעידים כאלף עדים שטרם מימשנו את ייעודנו להיות "אור לגויים" - לשמש דוגמה ומופת לחברה של אהבת אחים מעל לכל ההבדלים. משימת חיינו - להפוך לאומה שמהווה צינור שפע לעולם - לא הושלמה.

תחנה 20: הדור האחרון

נכון, חזרנו לאדמת ישראל, אך טרם קיבלנו אותה לרשותנו. האידיאה שהפכה אותנו לעם בימי אברהם ועליה הושתתה המדינה התרחקה מאיתנו כל כך.

אנחנו מפולגים לשבטים ולקהילות המנוכרות זו לזו; מאדירים את ה"אני" במקום לבנות את ה"ביחד"; מקדשים את החורבן בינינו במקום לחפש פתרון משותף. אנחנו שבויים ביחסים דומים לאלו של בבל העתיקה, בהבדל אחד. הגענו לקומה האחרונה של המגדל, לפילוג הגדול ביותר. כנגדו צריך להביא את החיבור הגדול ביותר. כן, אנחנו. והפעם לתמיד. "כשישראל יורדים - הם יורדים עד עפר, וכשהם עולים - עולים עד לרקיע" (מגילה טז, א).

תחנה 15: אלפיים שנות גלות

מרגע שנחרב הבית השני, מרגע שחדלה האחדות להאיר את החזון הרוחני, התפזר עם ישראל למשך 2,000 שנות גלות ונדודים.

היהודים התמקמו בקהילות קטנות שסיפקו בכוחות עצמן את צורכיהן, אך הייתה זאת לכידות חיצונית כנגד האיום, ולא חיבור לשם גילוי הכוח האחד, תכלית האנושות. מרבית העם חדל לשמור על יסודו הרוחני "ואהבת לרעך", והסתפק בקיום חיצוני בלבד של המנהגים. חלקו האחר התבולל מכפייה או מרצון. היהודים חזרו להיות "בבלים".

תחנה 16: תור הזהב

כ-1,000 שנים מאוחר יותר, בין המאה ה-9 למאה ה-13, בתקופת פריחתם של תפוצות ישראל, נמצאה יהדות ספרד בשיא תפארתה. ספרד הפכה למרכז הדתי, התרבותי והכלכלי של יהודי העולם. זה לא היה לחיוב - זהו "תור הזהב" לפירוד. היהודים נטמעו בחברה האירופית שסבבה והתרחקו מערכי הערכות שהיוו את יסוד העם.

לאחר 500 שנות שגשוג בספרד, נחתם צו גירוש המורה ל-300,000 יהודים לעזוב את ספרד. היהודים הוכו תדהמה.

הגירוש היה לתזכורת סמלית שהיהודים לעולם לא יוכלו "להיפטר" מיהדותם ומתפקידם הייעודי. אובדן רוח הערכות, תכונה שזיכתה את היהודים בהערצה בתת-ההכרה של האומות, גרמה לספרדים להפנות להם עורף.

תחנה 17: אנטישמיות

ההיסטוריה מלמדת שבין אם מדובר ביהודי שחי בספרד במאה ה-15, בגרמניה במאה ה-20, או בארה"ב במאה ה-21 - הוא לא יצליח לאבד את זהותו ולהיטמע. האנטישמיות תמיד "תמצא" אותו, כמו שהוכיחו אינספור פרעות, פוגרומים, מסעות צלב, עלילות דם, רציחות, השמדת קהילות ושואה נוראית.

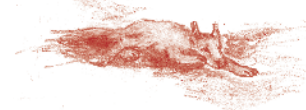
בתת-ההכרה של מרבית האנטישמים נמצאת הידיעה כי ליהודים יש תפקיד מהותי בעולם, והם מתחמקים מלבצע אותו. קומץ מהם הצליח לבטא זאת בכתב, כמו הנרי פורד, שפרסם סדרת ספרונים בשם "היהודי הבינלאומי - הבעיה המרכזית של העולם": "לחברה יש דרישה גדולה נגד היהודי... שיתחיל לממש את הנבואה העתיקה, כי דרכה יבורכו כל האומות על פני כדור הארץ".

ספר הזוהר מסביר: כשהאחדות בעם ישראל מתרופפת - מתחזק חיבור מסוג אחר: פשיזם ונאציזם. לכן אין פלא כי "בדור כזה כל בעלי החורבן שבאומות העולם מרימים ראש, ורוצים בעיקר להשמיד ולהרוג את בני ישראל".

תחנה 11: בית המקדש

על אדמת ישראל התנהל העם ללא שלטון מרכזי אלא בעזרת שופטי ישראל, "אין מלך בישראל, איש הישר בעיניו יעשה" (שופטים כא, כה).

לאחר 400 שנות פילוג לשבטים, הם התאחדו לראשונה תחת הנהגה אחת - מלכות דוד, ובהמשך מלכות שלמה, מה שהפך אותם למעצמת-על. שרשרת הניצחונות שלהם במלחמת היצר זיכתה אותם בדרגה רוחנית נעלה ביותר, "בית המקדש הראשון".

תחנה 12: חורבן הבית

חלפו 400 שנים נוספות, ושוב זינק הטבע האגואיסטי. אהבת האחים נכנעה לשנאת החינם, הקשר התפורר ובית המקדש נחרב: "כשקלקלו את המקדש שבתוכם, לא הועיל המקדש החיצוני, ונהרסו יסודותיו" ("נפש החיים"). העם יצא לגלות בבל. היהודים שאיבדו את דרגת החיבור הרוחנית נפלו לשליטת החומר, וחיפשו נתיבי פרנסה ומסחר חדשים.

60 שנים חלפו, הפירוד הלך וגדל, ואיתו סכנת ההשמדה: "ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים, בכל מדינות מלכות... אם על המלך טוב, יכתב לאבדם" אמר המן למלך אחשוורוש, מה שדחק ביהודים להתכנס ולהתחבר שוב, בהנהגתו של מרדכי היהודי.

תחנה 13: בית המקדש השני

למרות שמרבית העם היה בניתיק מאדמת ישראל, התאספו בארץ שני שבטים שהצליחו לבנות את בית המקדש השני - מדרגה רוחנית חדשה, אך פחותה מקודמתה, והסיפור מתפתח. רצונות אגואיסטיים זרים, שהתגלמו באימפריות יוון ורומא, גברו ופוררו את העם.

תחנה 14: חורבן בית שני

רבי עקיבא, שחזה את חורבן בית שני והזהיר את תלמידיו, חזר והזכיר את הכלל הגדול בתורה "ואהבת לרעך כמוך". אבל משנתו הייחודית נשכחה מהלב. האהבה בין תלמידיו התגלגלה והפכה לשנאת חינם והביאה למותם במגפה. "העידו קדמונינו, לא חרבה ירושלים, אלא מפני שנאת חינם שהייתה באותו הדור, כי אז נגועה האומה ומתה, ואיבריה נתפזרו לכל רוח" ("כתבי בעל הסולם").

הו ירושלים, ירושלים!

לרגל יום ירושלים, חמישה תלמידי "קבלה לעם" ברשימות של געגוע

געגוע עתיק | שמעון כרמון

ירושלים שלי מתחילה קצת לפני הקרב על ירושלים במלחמת ששת הימים. הייתי אז בן שניים-עשרה. התחילה תעמולה גדולה. במסכי הטלוויזיה ראו מיליוני מצרים צועדים יחד וצועקים בלהט "נשחט את היהודים". אני זוכר שרעדתי מפחד. לא ידעתי שזו תעמולה וחשבתי שאוטוטו הם נכנסים אלינו לרחובות. אבל הזיכרון השלילי הזה התחלף בי מהר בזיכרון חיובי אחר. זיכרון של שכנים מוציאים מגשים עמוסים מכל טוב. משפחה אחת. רוח התנדבות מדהימה. למרות הפחד נוצרה באוויר הרגשה של אחווה, של קהילה מאוד מאוד גדולה.

כל הדוורים גויסו לצבא. גם אני, עם הרבה חברים שלי, התנדבנו וחילקנו דואר. הסתובבנו ברחובות עם תיקים גדולים מאיתנו, עמוסים במכתבים, נוקשים בדלתות ומגשים במבוכה את המעטפה. ההורים שקיבלו את המכתב של בנם החייל שבחזית היו מתרגשים, דומעים, ולא פעם היינו זוכים לחיבוק חם, לתגובה למכתב, כאילו אנחנו היינו הבנים הלוחמים.

השכנים הפכו הורים, החברים הפכו יותר קרובים, וכל חייל היה לאח גדול. אני מאוד מתגעגע לתקופה הקסומה ההיא. לא לתקופה עצמה, אלא להרגשה שאני יודע שקיימת בעם שלנו, הרגשה נסתרת של משפחה אחת.

מסמטה צרה לרחבה | כרמלה קלדרון

נולדתי בירושלים. היא לעולם תישאר בליבי, ירושלים שלי. ירושלים היא תערובת של רגשות. מצד אחד הרגשה של בית, חום, ביטחון, אהבה; מצד שני פחד נוראי: חיילים בריטיים שמסתובבים בין הסמטאות, גדרות תיל, גג שהוא מעוז לצלפים.

היום אני מתגוררת ברמת גן, אבל מרבה לנסוע לירושלים. כבר בדרך העולה לירושלים אני מתחילה לזמזם מתוך הרגל את השיר של יהורם גאון: "בדרך לירושלים, אני נמלא געגועים...". עם הכניסה לעיר אני שוקעת בזיכרונות מבית אבא, בחנות שלו במאה שערים. אני מתאהבת מחדש בסמטאות, מריחה מכל פינה את התבלינים של שוק מחנה יהודה.

הזיכרון הכי חזק שלי מהעיר הוא מהכותל המערבי. המעבר הצר ההוא שפסענו בו, כשאני משתרכת אחרי אימא יד ביד, ופתאום היציאה מהסמטה הצרה והחשוכה אל רחבת הכותל המוארת. הרגליים ממשיכות לנוע לעבר הקיר, והעיניים לא משות ממנו.

אחרי מלחמת ששת הימים, כשנפתחה הדרך לירושלים וכבר לא היה בי פחד שצלפים יירו בי, התחלתי לשוב ולבקר בכותל. לא אל הקיר אני באה, אלא אל השהות בין שאר הירושלמים ומאות הישראלים שגודשים את המקום. אל התפילה הקבועה שהאהבה בינינו תרחיב לנו את הלב, כמו סמטה צרה שהופכת לרחבה גדולה שיכולה להכיל בה את כל העולם.

סריקו את הקוד וצפו בסרטון מרגש

נפלאה ושסוניה | גלעד שדמון

הזיכרון הראשון שלי מירושלים הוא תמונת הצנחן הבוכה ליד הכותל. גיבור, מנצח, אבל בוכה. בוכה מעוצמת המעמד, בוכה על החברים שלו שנפלו בקרבות על הכיבוש. בוכה כי הוא ניצב שוב אחרי אלפיים שנה במקום הגעגוע שלנו.

לאורך השנים אבא ואימא לקחו אותנו לסייר בעיר העתיקה. תמיד הרגשתי חוזר אלפיים שנה אחורה בזמן. היה בה טעם מיוחד, עתיק, רגש יסודי עמוק - לצד הרגשה של פיצול, אבק של מאבק.

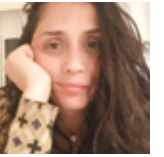
אני חוזר שוב לסייר בה היום. מתמוגג מהארכיטקטורה הנפלאה, מצר על השסע האנושי הגדל שמאכלס אותה, וחושב שאולי צריך עכשיו עוד איזה חייל בוכה ליד הכותל. בוכה על הקרע שבנו, ויוצא להילחם כמו גיבור על החיבור בינינו - מקום הגעגוע שלנו.

"לפי התחברות בני ישראל והתעוררותם באהבה ויראה נבנתה ירושלים"

(המגיד מקו'ניץ).

מתכון לזוגיות מושלמת

נטלי שיר

כמה ימים לפני ערב שבועות גלעד ואני יצאנו להרצאה על זוגיות ומריבות. חשבנו שאם כבר לריב, אז לעשות את זה כמו שני אנשים אינטלקטואלים, ובכלל, זה תמיד זמן טוב להשחזר סכינים ולחודד טקטיקות.

כשהגענו לשם מצאנו מקום טוב בול באמצע, חיכינו חמש דקות... עשר דקות... רבע שעה. האולם התמלא עד אפס מקום, חצי שעה חלפה והמרצה לא הגיע. מסתבר שהיה בלבול, ההרצאה בוטלה, ואולם מלא בשלוש מאות זוגות, שגם ככה חיים על הקצה, התחילו להתעצבן שם.

ברחבי האולם התחילו להישמע לחששים כמו "איך זה יכול להיות?!", "אמרתי לך שאני לא רוצה לבוא", "אני לא מאמין שבזכותי על זה ערב, והכול באשמתך".

אבל גלעד ואני הסתכלנו על השעון וקלטנו שיש לנו עוד שעה וחצי עד שמשחררים את הבייביסיטר, מה שאומר שיש לנו שעה וחצי למצוא מקום טוב, ליהנות, ולחזור הביתה.

אין לנו זמן למריבות, אנחנו אנשים עסוקים מדי.

אז נמלטנו משם וישבנו איפשרו ביפו. הזמנתי עוגת גבינה-שוקולד עם שכבות קרמיות מושחתות ומלא שוקולד נוזל מלמעלה. מצוידים בשתי כפיות התחלנו לזלול אותה.

אמרתי לגלעד שתמיד הייתי רוצה שזה יהיה ככה, שנוכל

לזרום, ללכת על זה, לא להיתקע על דברים. הוא אמר את אותו הדבר. בתכל'ס אף אחד מאיתנו לא אוהב לריב.

התחלנו להיזכר בכל הפעמים שהיה לנו ממש טוב ביחד. אני נזכרתי בפעם אחת שלא הפסקנו לצחוק באיזה סרט וכל הקולנוע התעצבן עלינו, והוא נזכר בפעם ההיא שנסענו באוטו וצרחנו ביחד את השירים. אני חושב שאז ידעתי שאני אתחתן איתך, הוא אמר לי בחיך. ופתאום לא היינו ביפו ולא היינו זוג נשוי עם ארבעה ילדים ומשכנתה, היינו שם באוטו, צורחים ביחד את כל השירים ומרגישים

**עכשיו אנחנו ממשיכים באהבה,
עכשיו אנחנו מצפים בשוקולד את
כל הטענות והמריבות, ממש כמו
שאריות העוגה**

את האש הזו בינינו.

אז מה עכשיו? הוא שאל אותי. עכשיו אנחנו ממשיכים באהבה, ענתי לו. עכשיו אנחנו מצפים בשוקולד את כל הטענות והמריבות, ממש כמו שאריות העוגה הזאת. הוא צחק ונתן לי את הביס האחרון.

וחשבתי איך ערב אחד ביפו עם עוגת גבינה ושוקולד שכבות יכולה ללמד אותנו על אהבה, הרבה יותר מכל הרצאה מדופלמת על זוגיות ומריבות.

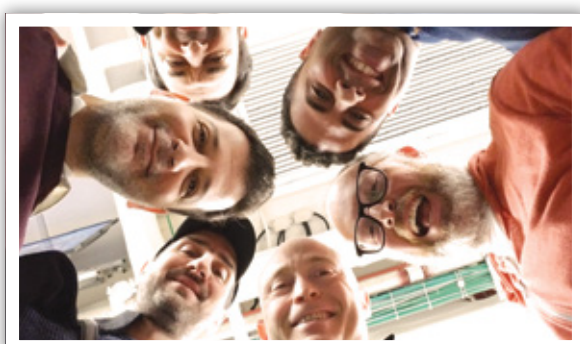
התכלית של כל המציאות המטורפת של החיים פה? אף אחד מאיתנו לא ישכח את הרגע הזה, שבו הוא גילה מהי חכמת הקבלה. ואיך הלימוד שפך מים קרים על השגרה העייפה והמיובשת. ואיך כל אחד מאיתנו גילה פתאום שהוא מוקף בעוד אנשים כמוהו. אנשים שלכאורה ממש לא כמוהו. שאין ביניהם שום קשר, מלבד אותו רצון משותף לפתור את חידת החיים. ככה נולדה "העשירייה", החבורה הרוחנית שלנו.

והחיים חזרו להיות הרפתקה מופלאה ומתמשכת. והפעם לא בעולם הדמיון של ילד, הפעם ממקום של גברים רציניים, בעלי משפחות, שעברו וניסו ומימשו ונואשו כבר מהכול. הפעם זה הכי אמיתי ומוחשי שיש. בעקשנות והתמדה אנחנו מוצאים את הזמן להיפגש, ללמוד, ולהשתדל ליישם את מה שכתבו החכמים - תרגלו אהבה ביניכם, ותמצאו בפנים את הכול. ושוב העולם נפרש לפנינו כמו ספר פתוח, ואנחנו הגיבורים, שמפצחים את התעלומה הגדולה של החיים - איך לאהוב. הכי פשוט, והכי קשה.

"העשירייה" שלנו לא לבד. יש עוד הרבה עשיריות, בארץ ובעולם, גברים ונשים. ובמאמצים ההדדיים לגלות אהבה זה כלפי זה אנחנו גורמים לכוח חיובי להתפשט בינינו, ודרכנו לסביבה שלנו. לפעמים זה עובד יותר, לפעמים פחות, אבל זה עובד. כי זה תמיד עבד. למשל ה"עשירייה" המופלאה של רבי שמעון בר-יוחאי וחבריו, שכתבו מתוך החיבור שלהם את ספר הזוהר. וכשזה עובד, זה מאיר את החיים בשלמות, משמעות, ביטחון ותקווה. בשפת המקור זה נקרא "לקבל תורה", וחג השבועות מסמל את המצב הזה, שיכול להתרחש בינינו ובינו, כל רגע, כאן ועכשיו. זו בעצם קריאת הזמן, כי אין לנו מקום אחר, וכבר ניסינו הכול. נשאר רק לאהוב.

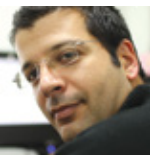
"בשיש עשרה ביחד,

באה קדושה עליונה ונכנסת בגוף ההוא"
(ספר הזוהר, פרשת נשא).

העשירייה הסודית

עמית שלו

הספרייה הציבורית בהדר יוסף שכנה בצריף ישן מתקופת המנדט. פעמיים-שלוש בשבוע נכנסתי אליה בהתרגשות, ילד רזה עם פוני קצר ועיניים בוערות, צועד חרישי על רצפת העץ החורקת, מהופנט מהריח המשכר של הספרים והגיבורים שהמתינו לי על המדף. בלעתי ספרים. מכל הסוגים, בעיקר הרפתקאות. החמישייה, השביעייה, חסמב"ה, שר הטבעות - נשאבתי לתוך עלילות גבורה וחבורות סודיות וביחד פתרנו תעלומות והצלנו את העולם.

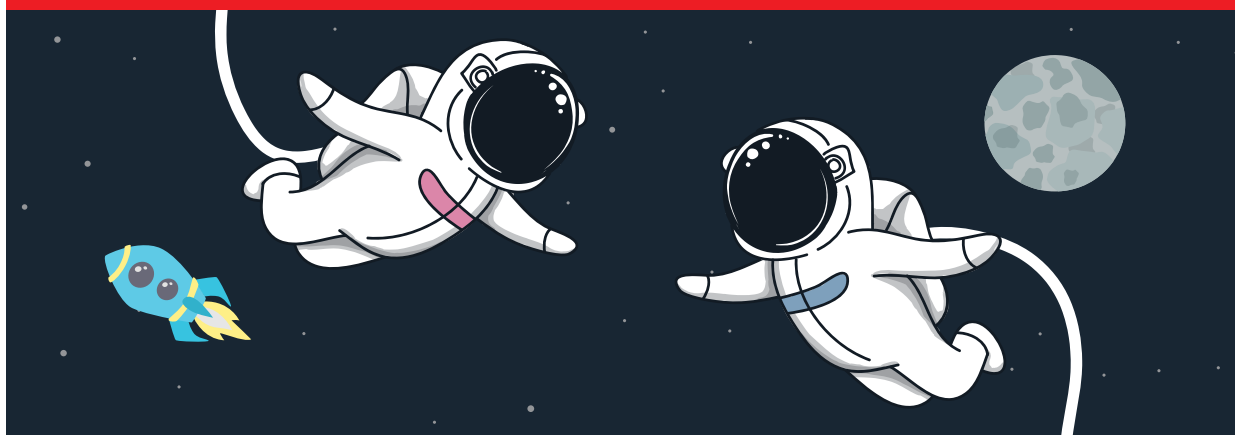
את ההשראה והתשוקה הבערת שקיבלנו מהספרים מימשנו ב"רביעייה". ארבעה ילדים במחנה על העץ. העולם הוא ספר פתוח, אנחנו הגיבורים, והחיים הם הרפתקה

**"העשירייה" זו חבורה של אנשים
מכל הזרמים, שנפגשו באמצע
החיים סביב נקודה אחת קטנה -
בשביל מה אנחנו חיים**

מתמשכת. והזמן טס. והחיים המשיכו, ולקחו אותי בין כל מיני מקומות, הרפתקאות וחבורות. אבל עם השנים הדמיון דהה, הזיכרון התעמעם, והלב הפך לאיטו לסוג של מאפרה. לא שיערתי לעצמי שיום אחד אמצא את עצמי שוב מתרגש כמו אותו ילד עם פוני עקום ועיניים גדולות שמגלה את העולם עם החבורה הסודית שלו - "העשירייה".

היא לא דומה לאף אחת אחרת, "העשירייה". חבורה משונה למראה של אנשים מכל הזרמים והחתכים, זרים ושונים בתכלית, שנפגשו באמצע החיים סביב נקודה אחת קטנה - בשביל מה אנחנו חיים. מה אנחנו עושים פה? מה

צעד קטן של התחשבות – צעד גדול לחברה

כולנו מפחדים לצאת פראירים, אבל בסוף זה חוזר אלינו בהפוכה.
כך נפנה מקום למציאות אחרת

לכן בואו נתעלה מעל הפירוד וננהג בהתחשבות הדדית, כמו שאבא ואימא הפצירו בנו כשהיינו קטנים. זוכרים? תשתדלו לא לריב, תשתדלו לאהוב זה את זה, תהיו אחים טובים. תן לו יד, תחבק אותו, תוותרי לה, תבקש ממנו סליחה.

נכון, מאז גדלנו. האגו תפח, הגאווה התנפחה, אנחנו משקשים לצאת פראירים, אבל הכללים הם אותם כללים. ותפקידנו להיות כמו הורים זה לזה, לתת דוגמה לאחרים להתחיל בצעד אחד קטן של התחשבות: אחד לא יקלל, שני לא יצפור בגסות, שלישי לא יחתוך ויעקוף. יהיו בינינו שלא ירכלו, לא יבזו, לא יעליבו. כל אחד יתחיל את המשחק מהמקום שקל לו.

נשמע אינפנטילי לגילנו, אבל התרגיל הזה הוא לא משחק ילדים. היחסים האלה הם ביטוי למשאלה פנימית, העתקה ממערכת הטבע ששואפת לפעול כאחד, והם אלה שיכניסו כל טוב לחיינו. הטבע הוא עגול ומתחשב ואנחנו לא. לכן כל מאמץ קטנטן להתקרב איש אל רעהו מעורר כוח חיובי של חיבור שמאפשר לנו לצאת מעצמנו; משאב טבע נדיר שהופך את המשחק לרגש אמיתי של דאגה הדדית.

ככל שננסה עוד ועוד, נעורר יותר ויותר. נרגיש איך היחס לזולת מתחיל להתרכך, איך הוויתורים הופכים קלים יותר, איך הלב החם בוקע מבין הקליפות ובאמת נפתח לאחרים. לצד החוצפה הישראלית עטורת הקוצים, ינבוט ויפרח לו חיבוק ישראלי.

בואו נעשה את זה יחד, חודש, שבוע, יום, בשעה הקרובה. לא צריך כל הזמן לדאוג לעצמנו ולהילחם על מקומנו, אלא מספיק לפנות מקום בתוכנו ולדאוג לאחרים – כך גם הם כלפינו – ורוח הערכות ההדדית תתחיל לנשוב. היא תקרין גם לחיילים ולנהגים, למורים ולתלמידים, לילדים ולמבוגרים.

וכך, במעשים הפעוטים הללו, אבל בהתמדה ובנחישות, נכונן חברה למופת כמו שהחברה הישראלית נועדה להיות. נעניק למילים השחוקות "ואהבת לרעך כמוך" צביון חדש: חברתי, אנושי, רוחני, וניתן דוגמה לכל האנושות.

במציאות הישראלית המוחספסת קשה לחלום על טוב. מי לא היה חותם בשתי ידיים על לעבור את היום בשלום, בלי יותר מדי דרמות? מי לא מרגיש את כובד השריון שהוא עוטה על עצמו כשהוא יוצא מהבית דרוך למלחמה? תודו בעצמכם, מתי בפעם האחרונה רתחתם על נהגים שעקפו בנושלנטיות את התור המשתרך כדי להידחק לתחילתו? מתי נלחמתם על חנייה או על התור בסופר? מתי לאחרונה ספגתם קללה עסיסית, או חסמתם תגובה בפייסבוק?

יש בינינו מלחמה יומיומית, מתישה, והיא המלחמה הגרועה ביותר שמקלקלת לנו הכול, ממררת את חיינו. במלחמה הזאת אי אפשר להאשים רק את הממשלה, את הימין, את השמאל, את בעלי ההון, את התקשורת. מה שמכרסם בקשרים בינינו ומונע מאיתנו להיות טוב, זה האגו – הכוח

כל מאמץ קטנטן להתקרב איש אל רעהו מעורר כוח חיובי של חיבור שמאפשר לנו לצאת מעצמנו

המפריד בינינו. הוא שורש כל הרע, הוא הסיבה הטבעית לכך שאנחנו מרגישים במלחמת הישרדות בלתי פוסקת. אבל אם נהיה כנים עם עצמנו, בכל אחד מאיתנו קיים רסיס מהאגו, חלק שתורם לאווירה העכורה ומעורר את יחסי העוינות והשנאה.

בכל אחד מאיתנו גם היכולת לשנות את המצב, האחריות להשיב את הרוח המקורית שנשבה במפרשים של העם שלנו – רוח של אחווה וחיבור, של קשר חם ודואג בין אנשים. ואנחנו צמאים לזה. צמאים לתת ולכידות החברתית ולחמימות הישראלית הסמויה לחלחל למציאות היומיומית שלנו.

איך יוצאים מזה?

מפגשי היכרות מרתקים בחכמת הקבלה

איך להוציא מהחיים את הטוב ביותר, ולהכניס בהם עומק ומשמעות?

בואו לגלות, להרגיש, להבין בסניפי מכללת "קבלה לעם" ברחבי הארץ.

30 בהרשמה מוקדמת | 50 בערב באירוע
kab.co.il 1-700-509-209

מתחברים לטוב
ערוץ "קבלה לעם"

אפיק 96 | HOT

"קבלה לעם" בווטסאפ | תוכן איכותי ישר לנייד

רוצים טיפים לחיים טובים, סרטונים מבריקים וייחודיים, זוויות חדשות על נושאים אקטואליים? מתחברים לווטסאפ "קבלה לעם", ומקבלים מדי שבוע תכנים מקוריים ישירות לנייד.

אז איך מצטרפים?

- הוסיפו את המספר 051-5108032 לאנשי הקשר.
- שלחו לנו את שמכם בהודעת ווטסאפ (לא סמס).
- מזל טוב! בקרוב תתחילו לקבל תכנים מרתקים.

